

..... [p1] .....

Eerweerde Heer

Koortsepille.¹ Ik en weet niet waarom het juiste dat nageltje is dat alzo genoemd wordt, maar 'k heb dikwyls gehoord dat afkooksel van 't vel, de pele van okernoten byzonder goed is tegen de koortsen

Kan dat u van dienste zyn, daar is 't

op schuit² Ecce iterum Crispinus³ —

Debo zaliger kent schoot (scherplange o lyk in kool, chou, zei) en schoot schote met zuchtlinge o lyk in kool charbon

Hy geeft verschillige beteekenissen van dat laatste woord schoot, schote, maar indien ik niet mis zien heb, laat hy eene beteekenis achter die nogthans van belang is, en zelve van byzonder belang, dunkt het my, in het bespreken van ons op schuit

Men zegt: “'t Water blyft staan voor myn huis, 't en heeft geen schote genoeg, ofwel: de gote, de steendam ligt niet schote genoeg. En 't is wel zeker schote met zachtlange o.[’]” Te Westvleeteren zouden ze zeggen schoote. Maar wy en zeggen nooit geen o zacht waar men elders oo scherp zegt. Wy doen somtyds het tegenovergestelde.

..... [p2] .....

Iets schote leggen is iets zoo leggen dat het water (of iets anders?) er schote over heeft (er over schiet?)

Al de waterloopen liggen schote anders en zou het water niet loopen (of schieten?)

De schote van 'twater is de richting die het water in zynen loop neemt.

.....

1 Reactie op: Guido Gezelle, Zantekoorn: Koortsepilletje. In: Loquela: 5 (Kerstmaand 1885) 8, p.61: "koortsepilletje, het. = Het keestje van de akernote, elders geheeten het djeezenageltje, het heiliggeestje. Geh. Brugge. Dit w. verwekt eene vrage en brengt eene leeringe meê. De vrage is: Hoe komt het dat men dat pilletje, dat keestje, het koortsepilletjen heet? (...)". Gezelle stelt de vraag nog eens in: Wetensweerdigheden. Bijblad van Loquela: (Oostermaand 1887).

2 Reactie op: Guido Gezelle, Zantekoorn: Op schuit. In: Loquela: 5 (Alderheiligen 1885) 7, p.52.

3 Vertaling Paul Thoen (Latijn): Kijk, daar heb je Crispinus weer! - gezegd over een uiterst vervelend iemand, als openingszinnetje van Juvenalis' Satire IV.

Iets schote zetten zou dan, zoovele zyn als iets zoodanig zetten dat het de schote van 'twater volgt of meê gesleept wordt door de schote van twater, of meêschiet (meêschuit?)

De geule waarin het water loopt ligt schote. 't Water heeft schote en op de schote van twater wordt er iets schote gezet.

Kunt gy nu van schote tot schuit komen 't dunkt my dat op schuit zetten klaar zal worden.

Eene schuit zou in den begin niet een vaartuig geweest hebben, waarop men eenen vracht laadde; maar de vracht zelve die men op twater zette, om hem volgens de schote van 't water voort te doen varen of schieten

..... [p3] .....

In de kinderspreuke zou de oorspronkelyke beteekenis van de spreekwyze op schuit zetten bewaard zyn

bruien by ons zegt men broeien

'T = of. Men zegt al gelyk ook twee, drie zoniet 'f, of.

Met allerachting

Uw zeer toegenegen

Pl Haghebaert

Een zalig nieuwjaar!

Briefbeschrijving

Verzender	Haghebaert, Placidus Amandus
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	xx/[01/1886]
Verzendingsplaats	Koekelare (Koekelare)
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de brieftekst: reactie op woord in Loquela (kerstmaand 1885) en post scriptum: gelukkig nieuwjaar; plaats en adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; Placidus Amandus Haghebaert = Broeder Bernardus.
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de brieftekst: reactie op woord in Loquela (kerstmaand 1885) en post scriptum: gelukkig nieuwjaar; plaats en adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; Placidus Amandus Haghebaert = Broeder Bernardus.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 211 mm x 133 mm papier, wit, vierkant geruit papiersoort: 3 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.); idem rechtsboven: 63 (inkt)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	7613

Bibliotheekrecord

https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.13974

Inhoud

Incipit	Koortsepille. Ik en weet niet waarom het juiste dat
Samenvatting	o.m. reactie op vraag van Guido Gezelle bij het woord "koortsepilletje" in: Zantekoorn. - In: Loquela. - Jrg. 5 (Kerstmaand 1885) nr. 8, p.61: "koortsepilletje, het. = Het keestje van deakernote, elders geheetenhet djeezenag eitje, het heiliggeestje. Geh. Brugge. Dit w. verwekt eene vrage en brengt eene leeringe meê. De vrage is : Hoe komt het dat.men dat pilletje, dat keestje, het koortsepilletjen heet? (...)".
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[01/1886], Koekelare, Placidus Amandus Haghebaert (= Broeder Bernardus) aan [Guido Gezelle]
Editeur	Chris Vandewalle; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt

Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
